

## Lausunto Kiviojan tasoristeysten poiston ratasuunnitelmasta

Kaupunginhallitus 27.02.2023 § 41

Valmistelija tekninen johtaja Leena Löytynoja

Ylivieskan kaupunki ja Väylävirasto ovat yhteistyössä käynnistäneet Kiviojan asemakaava-alueen tasoristeysten poistoon liittyvän ratasuunnitelman laatimisen. Ratasuunnitelma on nähtävillä 7.2.-9.3.2023.

Väylävirasto on pyytänyt nähtävillä olevasta aineistosta lausuntoa ja vastaamaan alla oleviin kysymyksiin. Nähtävillä oloajan jälkeen Väylävirasto täydentää Ylivieskan kaupungin lausuntopyyntöä muistutuksien osalta, jotta Ylivieskan kaupunki voi lausunnossaan ottaa niihin kantaa. Muistutusmenettely on tarkoitettu suunnittelualueen kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa. Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava Väylävirastoon ennen nähtävillä oloajan päättymistä.

Väylävirasto pyytää Ylivieskan kaupunkia:

- antamaan lausuntonsa nähtävillä olevasta suunnitelmasta ja vastineensa suunnitelmasta tehtyihin muistutuksiin
- tarkistamaan, että ajantasaiset kaavat ja kaavamääräykset sisältyvät nähtävillä asetettavaan suunnitelma-aineistoon ja hyväksymisehdotuksessa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikeat. Tarvittaessa kuntaa pyydetään täydentämään kaavojen tiedot lausunnossaan.
- toimittamaan sähköisesti ne ratasuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset kaavat, jotka eivät ole nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa. Kaavat kaavamääräyksineen tulee toimittaa jokaisesta kaavasta erikseen, pelkkä kaavayhdistelmä ei ole riittävä.

Väylävirasto pyytää, että Ylivieskan kaupunki lausunnossaan ilmoittaa:

- a) Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtävillä asettaminen - toteutustavat ja - ajankohdat)
- b) Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
- c) Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtävillä asetettavasta suunnitelmassa kuvastusta, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.

- d) Sisällyttääkö kunta ratasuunnitelman mukaiset rautatien suojaja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavaan tai ranta-asemakaavaan.
- e) Osallistuuko kunta rautatien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapidokustannuksiin suunnitelma-asiakirjoissa osassa A olevassa kustannusten jakoehdotuksessa tavalla. Hankkeen kokonaiskustannukset on arvioitu 4,8 miljoonaksi euroksi (MAKU 130 (2010=100)), josta kunnan osuudeksi esitetään 2,5 miljoonaa euroa.
- f) Toteuttaako kunta ratasuunnitelmassa esitetyt katu- ja yksityistiejärjestelyt K1J, Y1J, Y2, K2, K2J ja Y3J samanaikaisesti ratatöiden kanssa.
- g) Hankkiiko ja luovuttaako kunta maa-alueen rautatien parantamisesta aiheutuvien asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten.
- h) Onko kunta valmis luovuttamaan rautatien tekemiseen tarvittavat omistamansa maa-alueet korvauksetta rautatietarkoituksiin ja aikooko kunta ryhtyä suunnitelman ja maankäytön edellyttämiin asemakaavoituksen muuttamistoimenpiteisiin.
- i) Muuttaako kunta tarvittavat kaavat ratasuunnitelman mukaiseksi, jos ne eivät ole yhdenmukaisia.
- j) Suostuuko kunta vastaamaan yksityisteinä rakennettavien Y1J, Y2, Y2J, Y3, Y3J yllä- ja kunnossapidosta.
- k) Ottaako kunta vastatakseen ratasuunnitelmassa esitettyjen jalankulku- ja pyöräteiden K1J ja K2J sekä pumppaamojen kunnossapidon.
- l) Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin.
- m) Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueella oleviin laskuoja-alueisiin tai laskujohtoihin.
- n) Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin maa-ainesten sijoitusalueisiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Ylivieskan kaupunki toteaa lausuntonaan ratasuunnitelmaan seuraavaa (*vastaukset kursivoituna*):

- a) Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtäville asettaminen - toteutustavat ja - ajankohdat)

*Aloituskulutuksesta on ilmoitettu Ylivieskan verkkosivuilla 18.5.2021.*

*Suunnitelman nähtäville asettamisesta on ilmoitettu Ylivieskan verkkosivuilla 9.2.2023 ja ilmoitus on kuulutusajan nähtävillä.*

*Mäntyniemen AKS ratasuunnitelma, vuorovaikutustilaisuus 13.10.2022 klo 17, Ylivieskan kaupungintalo, valtuustosali.*

- b) Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.

*Ylivieskan kaupunki osallistuu alueelliseen liikennejärjestelmätyöryhmään, joka toimii Pohjois-Pohjanmaan läntisellä alueella. Työryhmän keskeisempänä tavoitteena on kehittää edelleen kuntien liikenneturvallisuuustyötä ja toimivaa yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa. Alueella on tehty liikenneturvallisuuustyötä tällä toimijamallilla noin 10 vuotta ja yksi keskeisin tavoite on parantaa kevyen liikenteen liikenneturvallisuutta ja mahdollisuuksia. Lisäksi radan tasoristeykset ovat merkittävä turvallisuusriski ja tasoristeyksien alueella on tapahtunut useita liikenneonnettomuuksia vuosien aikana. Tasoristeysten poistaminen ja korvaaminen kevyenliikenteen ja ajoneuvoliikenteen alikulkusilloilla parantaa alueen liikenneturvallisuutta merkittävästi ja mahdollistaa sujuvan yhteyden radan etelä- ja pohjoispuolelle. Laadittu suunnitelma toteuttaa liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuuustavoitteiden toteutumista Ylivieskan kaupungissa.*

- c) Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtäville asetettavasta suunnitelmassa kuvastusta, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.

*Suunnittelualueella on voimassa Keskustan osayleiskaava 2030 (kvalt 7.6.2011 § 40), jossa alue on osoitettu suojaviheralueeksi (EV). Suunnittelualueella on voimassa myös vuosina 1983 (kvalt 18.4.1983 § 80), 2002 (kvalt 18.3.2002 § 37) ja 2020 (kvalt 4.5.2020 § 10) hyväksytyt asemakaavat, joissa alue on osoitettu suojaviheralueeksi (EV) ja puistoalueeksi (VP). Kaavatilanne on huomioitu ratasuunnitelmaselostuksessa.*

*Lausunnonantohetkellä ratasuunnitelma ei ole yhdenmukainen asemakaavan kanssa. Ratasuunnitelmassa on osoitettu kuivatukseen liittyviä toimenpiteitä asemakaavan mukaiselle suojaviher- (EV) ja puistoalueelle (VP). Ylivieskan kaupungin ja Väyläviraston aloitteesta on käynnistetty asemakaavan muutos, jonka tavoitteena on muuttaa asemakaava ratasuunnitelman mukaiseksi (tekla 21.2.2023 § 15). Asemakaavan hyväksymiskäsittelyä tavoitellaan kesäkuulle 2023.*

- d) Sisällyttääkö kunta ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavaan tai ranta-asemakaavaan.

*Asemakaavan mukaiset alueet ovat pääosin rakentuneet. Uusimmassa Kiviojan asemakaava-alueen laajennuksessa (kvalt 4.5.2020 § 10) rautatien suoja-alueet on huomioitu. Tulevissa asemakaavahankkeissa rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset otetaan huomioon.*

- e) Osallistuuko kunta rautatien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin suunnitelma-asiakirjoissa osassa A olevassa kustannusten jakoehdotuksessa tavalla. Hankkeen

kokonaiskustannukset on arvioitu 4,8 miljoonaksi euroksi (MAKU 130 (2010=100), josta kunnan osuudeksi esitetään 2,5 miljoonaa euroa.

*Hanke toteutetaan ST-urakkana ja lopulliset rakentamiskustannukset vahvistuvat urakkakilpailun jälkeen. Ylivieskan kaupunginvaltuusto käsittelee toteutussopimuksen kokouksessaan 17.4.2023.*

- f) Toteuttaako kunta ratasuunnitelmassa esitetyt katu- ja yksityistiejärjestelyt K1J, Y1J, Y2, K2, K2J ja Y3J samanaikaisesti ratatöiden kanssa.

*Hanke on tarkoituksen mukaista toteuttaa yhteishankkeena, jossa sillat ja kulkuyhteydet toteutetaan samanaikaisesti ja yhteisenä urakkana ja ratasuunnitelmassa esitetyt katu- ja yksityistiejärjestelyt K1J, Y1J, Y2, K2, K2J ja Y3J toteutetaan samanaikaisesti ratatöiden kanssa.*

- g) Hankkiiko ja luovuttaako kunta maa-alueen rautatien parantamisesta aiheutuvien asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten.

*Asemakaavan mukaiset katualueet ovat Ylivieskan kaupungin omistuksessa ja ne luovutetaan asemakaavan ja rakennussuunnitelman mukaiseen katualueen rakentamiseen*

- h) Onko kunta valmis luovuttamaan rautatien tekemiseen tarvittavat omistamansa maa-alueet korvauksetta rautatietarkoituksiin ja aikooko kunta ryhtyä suunnitelman ja maankäytön edellyttämiin asemakaavoituksen muuttamistoimenpiteisiin.

*Teknisten palveluiden lautakunta on kokouksessaan 21.2.2023 § 15 käynnistänyt asemakaavamuutosprosessin ja tavoitteena on, että asemakaava on päätösvaiheessa kesäkuussa 2023. Kaupunki luovuttaa korvauksetta omistamansa maa-alueen tarvittavilta osin rautatietarkoitukseen.*

- i) Muuttaako kunta tarvittavat kaavat ratasuunnitelman mukaiseksi, jos ne eivät ole yhdenmukaisia.

*Asemakaavan muutos on käynnissä (tekla 21.2.2023 § 15).*

- j) Suostuuko kunta vastaamaan yksityisteinä rakennettavien Y1J, Y2, Y2J, Y3, Y3J yllä- ja kunnossapidosta.

*Kyllä*

- k) Ottaako kunta vastatakseen ratasuunnitelmassa esitettyjen jalankulku- ja pyöräteiden K1J ja K2J sekä pumppaamojen kunnossapidon.

*Kyllä*

- l) Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin.

*Ei*

- m) Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueella oleviin laskuoja-alueisiin tai laskujohtoihin.

*Suunnittelualueelta johdettavat hulevedet on suunniteltu avo-ojaan, joka virtaa purkupuutken kautta rakentuneen asemakaava-alueen läpi*

*Kalajokeen. Suunnittelun yhteydessä on varmistettava ja huomioitava, että kuivatuksen purkukapasiteetti on riittävä.*

- n) Onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin maa-ainesten sijoitusalueisiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

*Kunnalla ei ole huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön. Maa-ainesten sijoitukseen liittyen on hyvä tutkia, että voidaanko muodostuvia maa-aineksia läjittää osin meluvalliksi radan eteläpuolelle.*

Esittelijä	kaupunginjohtaja Maria Sorvisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy esittelytekstissä kirjoitetut vastaukset Väyläviraston kysymyksiin ja esittää ne Ylivieskan kaupungin lausuntona ratasuunnitelman nähtävillä olevaan aineistoon.
Asian käsittely	Asiantuntijoina kuultiin tekninen johtaja Leena Löytynoja sekä etäyhteydellä Welado Oy:ltä Janne Takkista.  Takkinen ja Löytynoja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi esittelytekstissä annetut vastaukset lausuntonaan Väylävirastolle.

Teknisten palveluiden lautakunta 18.04.2023 § 49  
2026/10.03.01.00/2022

Valmistelija	tekninen johtaja Leena Löytynoja  Kiviojan asemakaava-alueen tasoristeysten poistoon liittyvä ratasuunnitelma on ollut nähtävillä 7.2.-9.3.2023. Nähtävilläoloaikana on saatu yksi muistutus ja Väylävirasto pyytää Ylivieskan kaupunkia täydentämään lausuntoa vastaamalla saatuun muistutukseen.  23.2.2023 jätetyssä muistutuksessa kiinteistönomistaja kieltää rakennustyönajaksi suunnitellun tien haltuunoton Y4 kohdassa. Kiinteistönomistaja perustelee kieltä sillä, että tie ei tule kestäämään rakennusvaiheen aikaisia raskaita ja suuria työkoneita.  Kuntatekniikan päällikkö ja tekninen johtaja kutsuivat kiinteistön omistajat neuvotteluun, jossa käytiin hanketta ja eri vaihtoehtoja läpi. Neuvottelun pohjalta päädytään esittämään, että työmaaliikennettä ei sallita Y4 osalla vaan työmaaliikenne järjestetään muulla tavoin.
Esittelijä	tekninen johtaja Leena Löytynoja
Päätösehdotus	Teknisten palveluiden lautakunta toteaa lausuntonaan muistutukseen, että yleiskartan mukainen Y4 väylä jätetään rakennusaikaisen haltuunottoalueen ulkopuolelle.
Päätös	Hyväksyttiin.